TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đưa nhiệm kỳ Quốc hội khóa XVI trở thành nhiệm kỳ của kiến tạo thể chế phát triển

13:11 16/06/2026

Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nhấn mạnh yêu cầu toàn bộ quy trình lập pháp phải gắn với kiểm soát chặt chẽ quyền lực, nâng cao trách nhiệm giải trình; tuyệt đối không để xảy ra tình trạng lồng ghép "lợi ích nhóm", "lợi ích cục bộ", góp phần đưa nhiệm kỳ Quốc hội khóa XVI trở thành nhiệm kỳ của kiến tạo thể chế phát triển.

Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn phát biểu kết luận hội nghị. (Ảnh: DUY LINH)

Phát biểu kết luận Hội nghị triển khai thực hiện Định hướng lập pháp nhiệm kỳ Quốc hội khoá XVI sáng 16/6, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nêu rõ, hội nghị có ý nghĩa rất quan trọng, nhằm thống nhất nhận thức, trách nhiệm và phương thức tổ chức thực hiện trong toàn bộ hệ thống các cơ quan tham gia công tác lập pháp.

Chủ tịch Quốc hội cho biết, trong nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV, Bộ Chính trị đã ban hành Kết luận số 19 về xây dựng pháp luật. Đây là lần đầu tiên Bộ Chính trị có kết luận riêng về lĩnh vực này. Đến nhiệm kỳ Quốc hội khóa XVI, Bộ Chính trị

tiếp tục có kết luận về xây dựng pháp luật, thể hiện sự quan tâm đặc biệt đối với nhiệm vụ hoàn thiện thể chế.

Nâng cao chất lượng lập pháp, không để xảy ra lợi ích nhóm, lợi ích cục bộ

Chủ tịch Quốc hội lưu ý, nhiệm kỳ Quốc hội khóa XVI đặt ra khối lượng công việc rất lớn với 192 nhiệm vụ xây dựng pháp luật. Trong đó, Chính phủ là cơ quan chủ trì phần lớn nhiệm vụ. Vì vậy, chất lượng của một đạo luật, tuổi thọ của luật phụ thuộc rất lớn vào khâu chuẩn bị ban đầu của Chính phủ, các bộ, ngành.

“Muốn luật có chất lượng, hồ sơ phải đầy đủ, thủ tục phải bảo đảm, tiến độ phải đúng và nội dung phải tốt. Khi đó, qua thẩm tra của Hội đồng Dân tộc, các Ủy ban của Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội, chất lượng dự án luật mới được bảo đảm”, Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh.

Quang cảnh hội nghị. (Ảnh: DUY LINH)

Chủ tịch Quốc hội yêu cầu mục tiêu thời gian tới là khắc phục triệt để những hạn chế của nhiệm kỳ trước; đồng thời tiếp tục đổi mới tư duy, phương thức, cách thức thực hiện; ứng dụng mạnh mẽ chuyển đổi số, trí tuệ nhân tạo.

Theo Chủ tịch Quốc hội, toàn bộ quy trình lập pháp phải gắn với kiểm soát chặt chẽ quyền lực, nâng cao trách nhiệm giải trình, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; tuyệt đối không để xảy ra tình trạng lồng ghép “lợi ích nhóm”, “lợi ích cục bộ”. Chủ tịch Quốc hội dẫn lại tinh thần chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm là: pháp luật không chỉ để quản lý cái đã có, mà còn phải mở

đường cho cái mới; không chỉ điều chỉnh thực tiễn hiện hữu, mà còn phải kiến tạo tương lai; không chỉ mở đường mà còn phải sửa đường.

Nhìn lại nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV, Chủ tịch Quốc hội khẳng định, hoạt động lập pháp đã đạt nhiều kết quả quan trọng, nổi bật là đổi mới tư duy xây dựng pháp luật. Việc thay đổi cách làm đã giúp Quốc hội xử lý được khối lượng công việc rất lớn. Bên cạnh đó, việc ứng dụng chuyển đổi số, trí tuệ nhân tạo trong hoạt động của Quốc hội cũng là một điểm nhấn đáng chú ý.

Tuy nhiên, Chủ tịch Quốc hội thẳng thắn chỉ ra một số hạn chế cần nghiêm túc khắc phục. Trong đó có tình trạng chuẩn bị một số dự án luật chậm tiến độ, dẫn tới phải xin lùi thời gian trình Quốc hội xem xét, thông qua. Một số dự án luật chuẩn bị chưa kỹ, luật mới ban hành đã phải sửa đổi. Bên cạnh đó, tình trạng chậm ban hành văn bản quy định chi tiết vẫn kéo dài, làm giảm hiệu quả tổ chức thi hành pháp luật.

Chủ tịch Quốc hội nêu rõ, cần chấm dứt tình trạng "luật chờ nghị định, nghị định chờ thông tư". Tới đây, khi trình luật phải đồng thời chuẩn bị nghị định, thông tư để luật có thể đi vào cuộc sống ngay sau khi có hiệu lực. "Nếu không khắc phục triệt để, đây sẽ tiếp tục là điểm nghẽn trong tổ chức thi hành pháp luật", Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh.

Khẩn trương xây dựng kế hoạch, triển khai thực hiện ngay các nhiệm vụ lập pháp

Chủ tịch Quốc hội cho biết, từ nay cho đến hết năm 2026 có 61 nhiệm vụ đã được đưa vào Chương trình lập pháp năm 2026; cùng với đó, có 39 nhiệm vụ cần hoàn thành năm 2027 để đưa vào Chương trình năm 2028; 26 nhiệm vụ cần hoàn thành năm 2028 để đưa vào Chương trình năm 2029; 14 nhiệm vụ cần hoàn thành năm 2029 để đưa vào Chương trình năm 2030.

Trên tinh thần đó, Chủ tịch Quốc hội đề nghị ngay sau Hội nghị này, các cơ quan, bộ ngành khẩn trương hoàn thành việc xây dựng kế hoạch, phân công trách nhiệm và triển khai thực hiện ngay việc rà soát, nghiên cứu, thực hiện các nhiệm vụ theo Kế hoạch số 64/KH-UBTVQH16 (phải hoàn thành trước ngày 30/6/2026). Cơ quan nào không hoàn thành sẽ phải kiểm điểm nghiêm túc.

Chủ tịch Quốc hội cũng yêu cầu nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu trong quá trình chuẩn bị, trình các dự án luật. Các dự án luật trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội, trình Quốc hội phải do bộ trưởng, người đứng đầu cơ quan chịu trách nhiệm báo cáo, trừ trường hợp có Phó Thủ tham dự và phát biểu thay. Đây là yêu cầu nhằm bảo đảm trách nhiệm chính trị, trách nhiệm chuyên

môn và chất lượng của dự án luật.

Chính phủ chủ trì thực hiện 171/192 nhiệm vụ lập pháp của cả nhiệm kỳ, do đó đề nghị khẩn trương hoàn thành việc rà soát, nghiên cứu, sửa đổi các văn bản để kịp thời tháo gỡ rào cản, phấn đấu đạt mục tiêu tăng trưởng hai con số, bảo đảm vận hành thông suốt bộ máy theo mô hình chính quyền ba cấp. Đồng thời, cần chủ động chuẩn bị các dự án luật, nghị quyết để kiến nghị tổ chức các kỳ họp không thường lệ khi có đủ nội dung, tránh dồn quá nhiều việc vào các kỳ họp thường kỳ.

Các đại biểu dự hội nghị. (Ảnh: DUY LINH)

Chủ tịch Quốc hội lưu ý các cơ quan soạn thảo thực hiện thực chất việc lấy ý kiến các đối tượng chịu sự tác động, khắc phục việc văn bản khi được xây dựng thì không có ý kiến góp ý, nhưng khi ban hành lại gặp phản ứng từ đối tượng chịu sự tác động.

Bên cạnh đó, cần chủ động phối hợp chặt chẽ ngay từ đầu với các cơ quan của Quốc hội và các cơ quan liên quan để chuẩn bị kỹ hồ sơ dự án cả về nội dung và kỹ thuật lập pháp trước khi trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Quốc hội, tạo sự đồng thuận cao ngay từ quá trình thẩm tra, cho ý kiến.

Thường trực Hội đồng Dân tộc, các Ủy ban của Quốc hội phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, tổ chức được giao chủ trì thực hiện, để vừa tham gia, phối hợp ngay từ đầu, vừa để theo dõi, đôn đốc và giám sát việc thực hiện; đồng thời, đẩy mạnh giám sát công tác ban hành văn bản quy định chi tiết, thi hành luật.

Chủ tịch Quốc hội đề nghị các vị đại biểu Quốc hội tăng cường chủ động nghiên cứu, quán triệt Kết luận của Bộ Chính trị, Đề án của Đảng ủy Quốc hội và Kế hoạch của Ủy ban Thường vụ Quốc hội; chủ động phát hiện các quy định của pháp luật có vướng mắc khi triển khai trong thực tiễn, kịp thời kiến nghị, đề xuất việc sửa đổi, bổ sung hoặc bãi bỏ; phối hợp nghiên cứu, rà soát, tổng kết, khảo sát thực tiễn khi có đề nghị.

Ban Nội chính Trung ương là cơ quan được Bộ Chính trị giao theo dõi việc thực hiện; đề nghị cần tăng cường kiểm tra, giám sát, kịp thời tham mưu cho Bộ Chính trị các nội dung về xây dựng pháp luật. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên tiếp tục nâng cao chất lượng giám sát và phản biện xã hội đối với công tác xây dựng pháp luật; tham gia có hiệu quả vào quy trình lập pháp.

Chủ tịch Quốc hội tin tưởng rằng, với tinh thần đổi mới, trách nhiệm cao của các cơ quan, tổ chức, trước hết là Chính phủ, cơ quan của Chính phủ, cơ quan của Quốc hội; sự vào cuộc quyết liệt, sự quyết tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các đồng chí lãnh đạo các ban, bộ, cơ quan, tổ chức; công tác xây dựng pháp luật sẽ đạt được nhiều kết quả tốt đẹp, góp phần tạo nên nhiệm kỳ Quốc hội khóa XVI là nhiệm kỳ của kiến tạo thể chế phát triển. Hướng tới kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng và 100 năm thành lập nước là thời điểm Việt Nam có được một hệ thống pháp luật chất lượng cao, đồng bộ, hiện đại, tiên tiến, tiệm cận các chuẩn mực và thông lệ quốc tế, phù hợp sâu sắc với thực tiễn Việt Nam.

Việt Anh